

MAZAR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—35—52.
Postaküldeménykénti csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által jóváhagyott kiadott „Népi gazdasági előadások” című füzettel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Külföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1941.

XXII. évfolyam, 36. szám.

Szeptember hó 5.

A SZÉCHENYI GAZDA- ÉS SZÖVETKEZETI NAP A FALU NÉPÉNEK HÁRMAS HITVALLÁSA VOLT

A Falu-Gazdaszövetség balatonfüredi ünnepe a föld népe nevében a szegedi gondolat, a szövetségi eszme és a termelés folytonosságának biztosítása mellett tett hitet

A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség néhány hónappal ezelőtti tudvalevően megállapodást létesített a magyar agrárszövetkezetekkel a szövetségi együttműködés, illetve a szövetkezetek közhasznú és a falvak kisembereinek érdekeit védő és szolgáló tevékenységének társadalmi megszervezése érdekében. Ennek a megállapodásnak gyakorlati értéki megvalósítása, életbe léptetése volt a *Balaton Sport- és Borhét* keretében a *Falu-Gazdaszövetség* által Balatonfüreden megrendezett „Széchenyi gazda- és szövetségi nap”, amelynek várakozáson felüli nagy erkölcsi sikere, az irányában megnyilatkozott pártatlan érdeklődés meggyőző bizonyossága annak, hogy a vezető agrárintézmények, szövetkezetek és vezetőik egységes munkaterv szerint kifejezett társadalmi munkássága meg fogja győrtetni az azonos cél elérését.

A Széchenyi gazda- és szövetségi nap jelentőségét különösen felfokozta az a tény, hogy a magas színvonalú ünnepi gazdamegműködésen *Banffy Dániel* földművelésügyi miniszter nemcsak jelen volt és megállgatta a magyar falvak problémáiról elhangzott előadásokat, hanem maga is felszólalt és ismertette a mezőgazdasági fejlesztési törvényjavaslat megvalósításának maga elől húzott szempontokat; de jelen volt még *Rudassy László* igazságügyminiszter, valamint *Bonczos Miklós* belügyi államtitkár is, aki mint a Családvédelmi Alap elnöke, szociális munkássága során annyiszor került szoros érintkezésbe a falu népevel...

A Széchenyi gazda- és szövetségi nap során elhangzott magas színvonalú előadásokat pompásan egészítette ki az a kiállítás, amelyen a balatonvidéki gazdák termelő munkája mellett szemléltető módon szerepltek be életré nagyvonalú eredményeikről a legnagyobb agrárszövetkezetek: az *Országos Központi Hitelszövetkezet*, a *Hungary*, a *Magyar Mezőgazdák Szövetsége*, a *Gazdák Biztosítási Szövetsége*, az *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ*, a *Fu-*

tura és végül a szövetségi és gazdai élet legnagyobb érdekepviseleti és társadalmi szerve: a

A szövetségi és gazdanap kegyelele a „legnagyobb magyar” emléke iránt és hálás elismerése az ázsiai métellyel harcoló honvédséggel szemben

A balatonfüredi furdópaleta nagyszerű szufolással megtöltötte a hallgatóság, amelynek sorában jelen voltak többek között:

Schandt Károly dr. és *Vas László* báró m. kir. titkos tanácsosok; *Vitéz Bonczos Miklós* dr. belügyi és *Stópa József* dr. birtokszámlatitkár; *Orffy Imre* feladati titkár; *Gesztyey-Nagy László*, *Hortobágyi Miklós* és *Mejzner Emil* országgyűlési képviselők; *Antalfy Sándor* dr. és *Fabiny Tibor* miniszteri tanácsosok; *Schandt László* miniszteri osztálytanácsos; *Csernyó Károly* dr. a Mezőgazdasági Szociálgazdálkodási Tanács igazgatója; *Kunze Ödön* dr. ügyvezető tanár; *Bodor Antal* dr. egyetemi magántanár; *Holtcs Ágoston* az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója és *Döcsényi Ottó* báró, h. igazgató; *Körösi János* telepítési tanácsos; *Dusiny Miksa* m. kir. gazdasági főtanácsos; *Hortázy János*, a Baross Szövetség elnöke; *Gáspár József*, a Szent Benedek-rend főkörmányzója; *Schmidt*

A nagyjelentőségű ünnepséget, amelynek egyrészt a Pádó helyszíni közvetítést is adott, *Mayer János* elnök nyitotta meg, felszólalva érdeklődés mellett.

Mayer János elnöki megnyitója bevezető részben hangsúlyozta a magyar falvak és szövetkezetek, valamint azok legnagyobb érdekepviselete, a „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség készségét a magyar-tenger, a Balaton fejlesztése érdekében, rámutatva arra, hogy a szerteágazó probléma megoldásán vegett feltehetően szükséges az agrártársadalmi intézményekkel és agrárszövetkezetekkel központotkal való szoros együttműködés.

— Ez az ünnepség, amelynek részesei voltunk, a magyarság ma is fennálló legbőve szövetsége, nemzeteink kiapadhatatlan eszmerőse, a legnagyobb magyar kötelességetek közötti hódoló emlékezés volt.

„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.

A Széchenyi gazda- és szövetségi

nap minden vonatkozásában fontosnak tartjuk a továbbiakban számunkra be-

járato és *Falu János* dr. ügyvezető; *Gazdák Biztosítási Szövetsége* igazgatója *Könczölás Ödön* igazgató és *Könczölás Lajos* elnök; a *Mezőgazdák Szövetsége* igazgatója *Székely József* h. igazgató és *Palfi István* dr. ügyvezető; a *Falu-Gazdaszövetség* részéről: *Krúdy Ferenc* igazgató alelnök, *Csernyó Miklós* alelnök, *Banffy Dániel* dr., *Mezőgazdasági Szociálgazdálkodási Tanács* igazgatója *Kunze Ödön* dr., *Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ* igazgatója *Lechner Béla* igazgató és *Nagy Sándor* ügyvezető; a *Futura* képviselőiben: *Daranyi Béla* alelnök-vezérigazgató, *Dudás Gyula*

Mayer János nagy beszéde

A főhajtás parancsa legelőször bennünket illet: a földművelő magyarságot és a magyar falvak intézményeit, mert ne felejtse senki: tul minden nemzetgazdasági, technikai, tudományos, társadalmi kezdeményezésen és alkotáson, amely Széchenyi István gróf általó névehz fűződik, a legnagyobb magyar nyugalton lelket egyetlen parázsló gondolat hervette: csodával határos szeretet nemzete iránt.

Ez a szeretet a fajtáján belül nem ismert olyanokat, akiket magához vont és olyanokat, akiket nem jertesztette ki ölelő karjára. Ennek a fajszerelemnek legmélyebb értelme a nép felnevelése, képzése, pallorozása és olyan sorshoz való jutása volt, amely valóban emberhez-méltó. Mi, a legnagyobb magyar kezei és szerény követői, semmit sem vettünk el és semmit sem adtunk hozzá ezekhez a célokhoz, ha-

nem bensönkig átlátszó szeretet, alázatos és odaadó szolgáló magyarságunk az szent ideálokhoz. Mi tehát — azok, akik még mindig várjuk az emberhez méltó sorost és azok, akik becsülettel küzdő harcosai vagyunk a falumunkának — a legelőbb joggal állunk a szobor előtt és mindenek között, a miénk volt a legmélyebb főhajtás a legnagyobb és örök magyar általó emléke előtt.

— *Magyar Testvéreim!* A tenygelhatalmak részéről harmadik hónapja folyik a lezámolás az ázsiai métellyel, a szörnyűléleki bolsevizmussal, azért a vértengerért, amit a város fenevadók huszharom százezerrel elvást kiontottak. Ugyanakkor a szövetségesek győzelmes gyvegyeri foszlányoktól tépik azt a borzalmat fenyegetést is, amely az állati indulatoknak ez a pokla jelentett Európa népeire.

A magyar nemzet — éppen úgy, mint története folyamán

Elkészása bevezető részében Czernmann Antal orromell állapította meg, hogy a földmivvelésügyi miniszter, aki ardeley ember, elbőjt egy magyar vidékre, hogy ezeket a táj-problémákat is megismerje.

Leikes szerelettel és hűszosan unnepele az ünneppel közönsége vitéz nagybányai Horhky Miklós kormányzó, amikor az előadó kifejtette, hogy országépítő az, aki szemelőt, olyan gondolatot tud adni a nemzetnek, amely eszmék megvalósítása nemzetideben át észlelti előadás hatását és aki alkotni is tud.

Ilyen eszmét adott Kormányzónk a szegedi gondolatlan, amely már eddig is a Felvidék, Kárpát-alja, Erdély egyrészenek és a Bácskának visszaszerzésére vezetett.

És — folytatta nagyszerű előadását Czernmann Antal, — vele együtt résztvettek ebben az országépítésben azok, — kicsinyek és nagyok, erések és gyengék, — akik a barázdát túró egyszerű gazdálát, az ismeretlen munkásoktól, a névtelen adófizető polgárig ezekben az időkben megtették hőleszolgáikat.

Kegeylett emlékezett meg ezután az országépítés utmatóiról: Gömbös Gyuláról, Darányi Kálmánról, — aki a győri program meghirdetésével megmentette az országot attól, hogy a felszabadulás órája felkészületlenül érje a nemzetet; — és Telesi Pálról, aki életével pecsételte meg a programot, melyet hirdetett.

Mai kormányunkról is szólnunk kell — nyomdomb, — mert máris számos nagfontosságú szociális problémát valósított meg a legnehezebb időkben.

Az országépítés után a nemzetromlásról beszélt Czernmann Antal, megbélyegve a szabaddörműveket és a titkos társaságok lélekrontó munkáját. De megbélyegve a „jőitertulást“ szultgo propagandáját is. A jel-szavakal dolgozóiról szövea szembe-szállt azokkal, akik a hatalomra törve megingattak iparkodtak a magyarságnak a kormányzatba vetett bizalmát, pedig annak c kormányának jelenléte belügyi államkiváltóra, Bonczos Miklós valószínű meg nyugvóiban pillantok alatt a dévénedei telepités; pedig ez a kormány mentesítette az elvontat egymlősi holdnyi területet és ez a kormány azt egymlősi területet a nemzet gazdasági támogatására. Tilakoztak az ellen, hogy akadjának magyarok, akik hirdetik, hogy Magyarország bármilyen, akármennyire baráti államnak is, életre legyen.

— A Kárpátok medenéje, — nyomdomb — nem lesz életre senkinek. Hűségess szövetségese, kirtartó kidőrtésére vagyunk, de megalsótt életre soha! Szent István, Széchenyi Magyarországra, de nem idegen fogalmat kifejező élet-fermelegetkért, nem Kárpát—Duna Nagykerékét harcolunk Befejelésül hangsúlyozta, hogy Magyarország nem élhet ipar nélkül, mely hárommillió ember megélhetését biztosítja. Végül megállapította, hogy

a Falu Magyar Gazdaszövetség Széchenyi gazda- és szövetekezeti napja, végérvényesen és határozatlan állást foglal az országépítés programja mellett és erélyesen az országgrontók ellen.

A nagy tappsal és lelkesedéssel fogadták, inzó hazafiasgútt áthatott előadást hosszantartó taps és éjlenzés követte.

Hozzászólások

„A mezőgazdasági termelés folytonosságának biztosításáról elhangzott előadásból Antal Gyula református lelkes (Poldárdi), Somogyi István közösi bíró előadásához pedig Ródoty László kigazda (Zánka) szótak hozzá.

Öszinte elismerését fejezte ki Bánffy Dániel báró földmivvelésügyi miniszter az agrárszövetkezetek balatonfüredi kiállítása felett

A Balatonfüreden augusztus 31-én megtartott Széchenyi gazda- és szövetekezeti nap keretében a Falu Magyar Gazda és Földmivvelés Szövetség a Balatoni Szövetséggel és a Balatoni Gyümölcs-termékek Egyesületével karöltve, tudvalévően, nagyszabású agrárszövetkezetek kiállítását rendezte, amelyet Bánffy Dániel báró földmivvelésügyi miniszter nyitott meg.

A földmivvelésügyi miniszter, Rodocsy László igazságügyminiszter és Telesi Béla gróf főispánt Mayer János elnök és Szecheres László ügyvezető igazgató fogadták a kiállítás előterében és kalauzáltak végig a pompás kiállítás terminen.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet újszerű csoportosításban mutatta be a kiállításon fejlődésének adatait: Kalonós érdeklődést keltek muzeálisértük emlékei; az 1899 április 3-án lezámított első váltó; a 2 méter 82 cm. hosszúságú, legkisebb váltó, amelyen 26 aláírás volt; az 1904 október 24-én lezámított egymlősi váltó (most az OKH a tizenhárommilliomodik váltó fele halad), végül a számszerű legnagyobb összeíró kiállítás váltó, amely kerék egymlősiháromszázharmintemlő kororáról szólt és 1925 június 24-én állították ki a cegledi hitel- és pinceszövetkezet által.

A hitelszövetkezetek kiállítását kitűnően megszervezte a balatonfüredi, tapolcai, keszthelyi és veszprémi hitelszövetkezetek lendületes fejlődéséből ábrázoló, rendkívül lékás csoportosításban összeállított fallépcső-sorozat. A Hangya hatalmas kérképen mutatja be tevékenységét és általában, pinceszövetkezes és értékesítő szövetkezesi hálózatát. Bemutatta ezenkívül a budafoki borpineét és teljesítményességét: a gyönyörű szeszfordó látképet; a Hangya, a Köztisztviselők és a Szőlőskert Szövetkezet palackozott borait; két szőlőpréssét a Szőlőskert Szövetkezet, a must- és borvásároló telepeket, szüreti eredményeket. A kiállítás nyomán a balatonfüredi bormetelő gazdái áttérhették képet alkothatnak maguknak a Hangya által a szölkultúra fejlesztése és a gazdákra jövedelmézővő tétele érdekében kifejtett munkásságáról és nagyszerű eredményeiről.

Az Országos Magyar Tejeszövetkezet Központ pompás késiményei mellett hatalmas képek szemléltetik, hogy az OMTK elvállalja saját költéségére a tejeszövetkezetek megszervezését és biztosítja a tejtermékek értékesítését.

A Gazdák Biztosító Szövetkezte a biztosítottak taglétszámának emelkedéséről mutatóit és áttérhették ábrázolókat, amelyekből kitűnik, hogy jelenleg a Szövetkezetnél biztosított ingó és ingatlan értékek több mint hárommillió pengzt tesznek ki.

A Mezőgazdák Szövetkezte pompásan kivilágított körképen — diorámán — csoportosította korszerű szö-

Mayer János elnök zárószavában lesegerte, hogy

a Széchenyi Gazda- és Szövetkezetek Nap a földmivvelés társadalom körében egyhangúlag sorakozott fel a nemzetnek a Szegedi Gondolatot, azó Felműltösgű Urunk mögé; lelkesen tett hitet a szövetekezeti elköltözések

lómivvelő eszközeit és póvnyvédelmi szerez.

A Futura az olajosmagvak termelésére budizó ábrázolások kivül, hangulatos képen mutatta be, hogy a Futura hogyan kíséri a gabonát az aratótól a cséplésig és hogy magasztalja, gyapjuszáltya, milyen értémtentő munkát fejt ki a gazdák javára.

Végül az agrárszövetkezetek nagy társadalmi szerve, a falvak érdekekiszéleti intézménye, a Falu Magyar Gazda és Földmivvelés Szövetség mutatta be pompás kiadványait, amelyek egytől-egyét a falu kulturális és gazdasági felemeléséért dolgoznak a nyomatott betűk végtelen ölmohd-seregét mozgósítva. A kiadványok mellett érdekesen csoportosított fényképek mutatták be a Szövetség legutóbbi öt év alatti munkásságának

A falu népének hódolata a „legnagyobb magyar“ emléke előtt

Mayer János, a Falu-Gazdaszövetség elnöke, megkoszorúzza Széchenyi István gróf balatonfüredi szobrát

A Balatoni Intézó Bizottság az idei balatonfürdői, azaz a nemzetiség sorozatát a Széchenyi-emlékéhez méltóan, Széchenyi István gróf szobrának leleplezésével nyitotta meg. A hatalmas szobrot, amelyet Homan Bálint valás- és közoktatásügyi miniszter ajándékozott a pannonhalmi Szent Benedek-rend, illetve Balatonfüredre, Andrássy-Kurta János szobrászművész készítette. A Balaton első szöszölőjának művészi szobrászát Balatonfüred régi hájóköltőjével szemben helyezték el, megemlékezésül arra, hogy innen indult el a Széchenyi által elérthető balatoni górházának iraság első hajója, a Kifutató gőzös.

A szoborleleplezés ünnepségét a balatonfüredi leventezekar Himnuszát nyitotta meg, majd Telesi Béla gróf — maga is Széchenyi-nemzedék — zalavármegyei főispán, mondott ünnepi beszédet, azután a pannonhalmi Szent Benedek-rend főispája vette át

és a termelés folytonosságának biztosítása mellett.

Halás köszönetét fejeve ki a kormány tagjainak és az előlékelőknek megjelenésükért, az ünnepséget beakasztotta.

A lélekemelő ünnepség a Himnusz éneklésével ért véget. b. k.

egyek eseményeit. A miniszter különösen nagy érdeklődéssel szemlélte a gazdasági cserekerítőre vonatkozó képeket.

Az agrárszövetkezeteken kívül megkapó anyaggal vett részt a kiállítás a keszthelyi Gazdasági Akadémia, a m. kir. Nővenkönyvtársasági Intézet, a Balatoni Szövetség, valamint nagyszerű mezőgazdasági termékekkel a balatonfüredi virág-, szőlés- és gyümölcs-termékek.

A kiállítás megszervezése után Bánffy Dániel báró az egyes szövetekezeti intézmények jelen volt képviselőinek, Mayer János elnöknek és Szecheres László dr. ügyvezető igazgatónak meleg elismerését fejezte ki a látottak felett.

A kiállítás a megnyitás napján 2000 néző tekintette meg.

A szobrot. A leventezekar Szózatja után, Albrecht kir. herceg helyezett el az első kosort. Homan Bálint valás- és közoktatásügyi miniszter a m. kir. kormány, a kultuszminiszter, a Tudományos Akadémia, a Magyar Történelmi Társulat nevében helyezett kosortur a szobor talpazatára. A pénzügyminiszter, az igazságügyminiszter, a földmivvelésügyi miniszter, a Széchenyi-család, a vármegye, a község, a Szent Benedek-rend, a Balatoni Intézó Bizottság és a Balatoni Szövetség után, Mayer János m. kir. titkos tanácsos, a „Falu“ Magyar Gazda és Földmivvelés Szövetség nevében a földmivvelésügyi miniszter, a társadalom legjelekes megemlékezős kifejező kosortur Széchenyi István gróf szobrán.

A szoborleleplezési ünnepség után, a különféle sportesemények és kiállítások zajlottak le a Balaton-környéken.

Bánffy Dániel báró és Mayer János a Borhétén

A délután folyamán Bánffy Dániel báró földmivvelésügyi miniszter, Mayer János v. földmivvelésügyi miniszter, Kovrig János telepitési tanácsos és Szecheres László dr. m. kir. gazdasági tanácsos kíséretében, megtekintették a Borhétet, amely tudvalévően a balatonkörnyéki burgadák borkiállításul szolgált. A földmivvelésügyi miniszter kíséretével sátorról-sátorra látogatott szívesen elbeszélgetett a zalai gazdákkal, evett az izes pogácsából, megköszölte a pompásamatu tizes balatoni borokat és alaposan tájékozta magát a bormetelő vidék kérdéseiről. A szakkérdések mellett behatóan érdeklődött a termelői gazdasági viszonyairól, családi helyzetéről, ügyes-bajos dolgaikról.

— A több, mint egyórás látogatás után, a miniszter nagy dicsméréssel nyilatkozott a bormetelő gazdákön-

ség áldozatos munkájáról és a kiállításról, viszont

a zalai gazdák is áradozva, boldogan hangoztatják, hogy soha el nem felejtik azt a napot, amelyen a milliórdos mezőgazdaságfejlesztő törvényt megalkotó földmivvelésügyi miniszter és a kisgazdamozgalmal utótkör, volt földmivvelésügyi minisztere, együttesen látogatást tettek náluk . . .

Kormányrendelet a kivételes hatalomról. A Budapesti Közlöny közölte a miniszterintézmény 6830/1941. M. E. számú rendeletét, amelyel közhírré teszi, hogy az egyelőre 1941. szeptember 2-ik napjáng igénybeveit kivételes hatalmat a háború tartamára továbbra is igénybeveszi.

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ MAGYAR MUNKÁSOKHOZ!

A Berlini M. Kir. Főkonzulátushoz beosztott M. Kir. Gazdasági Munkaügyi Felügyelő közleményei:

1. A márkakeresmény átutalás végző Deutsche Bank az egyes átutalási tételek 75 Pf-és átutalási költségét 60 Pf-re mérsékelte. Ezt a költséget minden hazautalt összegből levonják.
2. Panasz esetén a panasztevő nyilvántartási számát minden esetben feltüntetni közténse fel. Ezután nyilvántartási szám nélkül a berlini m. kir. főkonzulátushoz érkező kérelmek nem fognak elintéztet nyerni.
3. A MURASZOMBAT ÉS ALSÓLENDVAI járások területéről Németországba közvetített munkások pénzhazautalása már folyamatban van.

TÖRÖK ENDRE
m. kir. gazdasági munkaügyi felügyelő.

ÜZENETEINK:

TÖBBEKNEK: Jóléső örömmel olvassuk a Szent István-nap áhítatos és lelkes megünnepléséről sereges beérkező leveleket. Sajnos, a híryang torlódása miatt máj számkönyvben nem ejthetjük sorát a hangulatos beszámolóknak, emléjük azonban, hogy legközelebb a legszébb levelekből idézhetünk majd néhány sort, bizonygatóan annak, hogy Németországban dolgozó munkástevéreink feltéve örök szívükben az istenfellebb és családierzés mellett legszébb emberi érzést: a hazaszeretetet. Szívesen közönlük addig is egy levélrokat, mint összes munkástevéreinket, továbbra is jó munkát és friss egészséget kívánva mindenkinek.

Vince Gábor, idősebb és ifjabb Szalai Bertalan és Rakovics Ferenc, Hohlandain bei Pinnow, Kreis Angermünde U/M.: Címük fenti közléseme üdvözlök az összes, Németországban dolgozó husszupályi munkásokat, továbbá az újrázi testvéreket. — Bán Mária és Marczis Mária, Neudamerow, Post Altderamerow, Saatzig, Pomern: Kéri Gyenes Erzsébetet és Nagy Erzsébetet írjanak nekik. — Gere Margit, Birkholz, bei Schwiebus U/M: Kéri Korát Istvánt, valamint Paiz Erzsébetet, írja meg címét. — Bárány János, Alt Gaarz, Post Voll-

rathuhe, kr. Warea: A lapot a megadott címekre megindítottuk; szeretettel köszöntjük mindannyiokat. — Ábrahám József, Dahlen, Post Neubrandenburg, Kreis Stargard: A lapot németországi munkahelyükre a földművelésügyi minisztérium gondoskodásából küldték, azért fizetés nem jár. Ha ismét hazatér és elő akar fizetni, írjon újul. Üdvözlök. — Nánási Sándor, Vaieskahof, Post Rothenburg a/Oder, Kreis Grappen: Örülünk, hogy méltóképpen megünnepelték Szentkirályunk napját. Am a panaszát illeti, a rágalmozó ellen hazatérése után bünyvüdi uton feléphet. Mindenesetre ezen az uton is felérik mindenki tartózkodjank áttól, hogy egymás hozzátartozóinak nyugtalanító, rágalmozó leveleket írkaljanak, mert a rágalmozókat itthon sulyosan meg fogják büntetni. — Vígvári József, Wotnick über Demmin: Kéri bátyját, Vígvári Györgyöt, közölje címét. — Terpián Gyula, Damhusen, Wisnau, Mecklenburg: Pénze semmiestére sem veszhét el; a most hazakerült delvidéki területlő szerződött munkások hazaküldött pénzének kiutalása, mint azt korábban is, ma is közöljük, most van folyamatban. Üdvözlök. — Blaskó József, Beskov: Reklamációját illetően helyre tovbíltottuk. Nyugtalanogazga nincs oka; a rengeteg tétel rendbentartása nagy munkával jár és természetesen előfordul, hogy az egyszerű feladott tételek egyikmáská később kerül kifizetésre. Üdvözlök.

A harmadik esztendőbe fordult az új Európáért folyó háboru

Augusztus 31-én mult két esztendője, hogy Hitler Adolf nemzeti szeszélye ellen megindított a Lengyelország ellen megindított harcot. Azóta háborúban él a világ, s az eseményforogatga szinte beláthatatlan társadalmi, gazdasági és katonai méreteket öltött.

Az első háború esztendő megzhozta a tengelyhatalmak számarúta a döntést az európai szárazföld nyugati arcvonalán.

A francia front összeomlott. Ez a döntés azonban csak még konokabb elhatározást érelet Angliában. A brit világbirodalom elhatározta, hogy bekövetkező minden fele elpusztul. Még ennél is jelentősebb tény, hogy a német haderő minden olyan kísérletnek elöhe vágott, mely az angokat az európai szá-

razföldön hadi támaszpontokhoz juttathatja.

Ezért volt a balkáni tisztogatás, Kréta birtokbavétele, sőt ezal fűggenk össze az északafrikai harcok is.

Az óriási méretű világégesztő legnagyobb megjeptése a második háború sz nyarán következett be, amikor Hitler vezér a kancellár elhatározta, hogy biztosítja a keleti arcvonalat. Megelőzi a Szovjet titokban tervezett, alatosom támadását. Ez a harc a világörténelem folyamán soha nem tapasztalt méreteket öltött. Kétféle millió fejveres ember áll egymással szemben a folytatja a küzdelmet ma is. A pusztulást jelentő vő-

rös uralom vezetői szövetségere léptek a nyugati plutokrácia kasszánnyólvó irányítói. Mindez azonban nem akadályozhatja meg, hogy a németék és szövetségeseik, köztük a ml elszántan és vitézül haroló véreink is, nemcsak egyre nagyobb területeket foglalnak el, hanem a szörnyű méretű szovjethadserég ütöképességét is annyira legyengítik, hogy megsejritésük lehetséges egy-két évtizedesbél válik. Ezért lesz a moszkvai megbeszélés a Szovjet, Anglia és Amerika megbízottai között. Ezért történt Irán megszállása a Szovjet és Anglia részéről. Mintha versenyfutás folyna a Don-vidéke felé, a kenusztási olajbányák és iparvidékek irányába.

A harmadik háború esztendő küszöbén egy öröndetes tény megállapítható:

Európa szárazföldjéről egyre jobban távolodik a háború.

A német-angol hadviselés a hónapokban ismét légi és tengeri ütökételek meri össze erejét.

Amerika magatartása nem mutat lényegesebb változást. Fegyverrel segíti Angliát, Kínát és a Szovjetet, a tényleges beavatkozás táborában azonban lassan erősödik az Egyesült Államokban. Övatosak Japán lépései is. Az ünnezből, amelyet Koyano miniszterelnök Amerikába küldött, s amely „a Japán birodalomnak a csendesóceáni útja kiterjesztésének meggyőzőbizonyítékát” tartalmazza, arra lehet következtetni, hogy Japán egyelőre nem óhajtja keménytörtséres vinni a felme-

nyült elleneteket. Japán s az Egyesült Államok még tárgyal, de ez a megbeszélés nem kisebb fontosságú, mint a moszkvai hármas találkozás.

A második háború esztendő befejezésének kimagasló eseménye volt, hogy

Hitler és Mussolini találkoztak a vezéri főhadiszálláson.

Meg tárgyalgáltak mindazokat a katonai és politikai kérdéseket, amelyek a háború fejleményeire és tartamára vonatkoznak. Felkeresték a keleti front jelentős pontjait. A találkozóval kapcsolatban az olasz sajtó hangulatosan, hogy „a tengelyhatalmak nem törődnek a háború fordulatával és időtartamával, csak a végső győzelemért.”

A honvédszerkár gúnyolnak legutóbbi jelentése szerint az augusztus 13-án kidönt jelentős társ csapatának 250-300 kilométert nyomultak előre.

Vadászrepülőgépek túlért ellen eredményesen harcoltak. A legutóbbi légküzdelemből 15 szovjetgépet lőtönik le. Egy géplőnt ismét tért vissza.

14. évszázadi és vasútépítő csapatának kiemelkedő munkája a gyors előnyomulás lehetőséget és az utópiai szavartalaniságot eredményesen előcsigélt.

Veszteségeink augusztus 10 és szeptember 1 között:

Haltott: 11 tiszt, 154 fő legényesg; Sebesült: 37 tiszt, 376 fő legényesg; Elhalt: 2 tiszt és 21 fő legényesg.

Sulyosan büntetik a közellátás érdekei ellen vétőket

A közellátás biztosítása a háború időkben a kormányzat legfontosabb feladata.

A hormány minden igyekezetével azon van, hogy a közellátási kérdéseket a rendelkezésre álló eszközökkel megoldja és így az ország biztonságát gazdaságilag is alátámaszta.

Mint ahogy mindig akadnak olyanok, akik a háború viszonyok okozta külsőlegés helyzetből hasznót akárnak húzni,

szükséges, hogy az állam sulyos büntetésekkel sújtsa azokat.

akik ma önző érdekből a közellátást veszélyeztetik.

A multóban a közellátás érdekeit sértő eseményeknek megtiltása nem volt eléggé hatásos, éppen ezért most törvényi hoztak a közellátást veszélyeztető bünteselőményekről és ezek megszorítás módjáról.

A rövidesen hatályba lépő 1941. évi X. t.-c. a közellátás zavartalan lebonyolítását célozza, amikor megállapítja, hogy a termelés, elosztás és fogyasztás káros befolyásolásával az ország közellátását milyen események veszélyeztetik.

A közellátás elleni vétségek

Vétségés követ el a törvény szerint az a termelő, akit a termelés keretében rendelkezésre álló termelési eszközökkel nem a törvény vagy rendelet által elrendelt termények előállítására fordítja. Vétkes az a termelő is, aki terményeit nem előírt területen vagy eljárásal termeli. Ha valak közellátási a forgalombahozatalló visszatartja, vagy azt szabályellenesen más célra hozza forgalomba, a törvény értelmében vétségés követ el. Ugyanakkor büntetéses követ el is, akit a rendelkezésre álló közellátás nem a megfelelő gazdasági körülmények megteremtésén múlóan használt fel, vagy nem gondoskodik készletének használható állapotban való tartásáról.

Vét el az, aki a hatóság által elrendelt bejelentést elmulasztja, hamis vagy hilyony bejelentéssel a valóságot eltitkolja. Ugyanakkor büntetéses, ha valaki a közellátás céljaira az általa vett készletet eltiltenek, felhasználja vagy szeménnit.

De megszegi a törvényt az is, akit a készlet átadására vagy elkiszállítására vonatkozó hatósági felhívásoknak nem engedelmesséket és eselekedéssel megnehezíti a termelési létszámegazdálkodást. E eseményeket előlétője egy évi törvénytelő fogház szabható ki. A törvény a készlettel is minden esetben bünteti. Ha a teljes árnyékos vésztetés vagy a magyar állam biztonságát és nemzetközli érdekeit veszélyeztető események miatt más szabadságvesztéssel büntetve volt, rgy a törvény értelmében büntetés három évig terjedhetőt bírton lesz.

Ugyanakkor három évig terjedhető bírtón a büntetés abban az esetben, ha a büntét elkövetésénél a kárt szenvedett termény mennyisége vagy készlet értéke a 20.000 pengőt meghaladta. A törvényben meghatározott bírtón miatt mellékbüntetésnek a hivatalosított és a politikai jogok felfüggesztés is meg kell állítani. Büntetés esetén a bíróság az államellenes irányú az egyéni és csoport viselkedés, valamint a közellátás veszélyeztetésének mértékéhez mérten, vagyoni elégtételt állapíthat meg, amely szabadságvesztésre nem változtatható át.

Ősziék - tavassziak
NITROGÉN-ellátása

P É T I S Ó-val!
Mészsalétrom-mal!
Kénsavas ammoniak-kal!

Péti Nitrogénművek
RT. Budapest, V. Nádor-u. 21

A második háború esztendő az angol szigetek elleni támaszpontok s az Atlanti óceáni csatákba kezdődött. Tényleg és levegőben szinte felmérhetetlen kár érte Angliát. Ma már tudjuk például, hogy a kereskedelmi hajóterékek mintegy fele elpusztult. Még ennél is jelentősebb tény, hogy a német haderő minden olyan kísérletnek elöhe vágott, mely az angokat az európai szá-

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 7. szám.

HIREK

Telepesház-avatás Balatonfüreden

ÉVFORDULÓ. Augustus 30-án volt egy esztendeje annak, hogy a bécsi döntéshozás visszatette Magyarország székely Erdélyi és keleti részét. Boldog örömmel fogadta a magyarok a tengerhatalmak igazságszolgáltatását és hálás szívvel emlékeztek a tengerhatalmak vezetőire, akik a trianoni papírból legkérőbb szerelmét jövétték. Nehez, megpróbáltatások idők élünk ma is, büszkén állapíthatjuk azonban meg, hogy kormányaink megoldották az országnagybodással és Európa átalakulásával kapcsolatos problémákat, a magyar nép pedig fogyelemzettségével, áldozatvállalásával, ősi erényeinek kimutatásával bebizonyította, hogy méltó volt a baráti hatalmak bizalmára és alkalmas a rendkívüli idők felvetette kérdések megoldására...

A főkapitány felhívása a főváros közönségéhez. Az ország egyes részsein a honi légvédelmi készültség terén bizonyos fokú könnyítések léptek életbe. Ezek a könnyítések azonban nem jelentik azt, mintha egyes ellenséges repülőgépek szörvényszerű beryepülésével nem kellene esetleg számolni. A szövetkezős főkapitány a hova azért a székesfőváros lakosságának figyelmét arra, hogy a „légvédelmi riadó” jelzésre a kihirdetett könnyítések ellenére — sor terülihet, amikor is a közönségnek az erre az esztre előírt intézkedéseket és rendszerbályokat végre kell hajtania. — Azonos értelmű felhívások adtak ki az ország különböző vidékeinek légvédelmi parancsnokai, a fenti figyelmeztetés lehat az ország minden lakosára vonatkozik.

Ismét bővült a Futura és a Hangya közös munkája. A Hangya Központ a Hombár (a Futura gabonagyűjtési főosztálya) főbizonyosságát vállalta. Ez lehetővé tette a Hangya szövetkezetnek, hogy a Hombár albizonyosaiaként működjenek és így a gazdák természetességét átvessék. A Hombáron keresztül történik a buza, rozs, árpa és kétszeres értékesítése. Az albizonyoságot a Hangya szövetkezetek nagy számban vállalták. Ennek jelentősége az, hogy a zömberkező kiemelésnyújtás természete is azon az áron értékesíthető, mint a vagontelepek. A gazdatársadalom számára nagy megnyugvást jelent, hogy természetességének átvételét a saját szövetkezeti szervek bonyolítják le.

Korlatozták a lucerna-, here- és búkkönyvgyak forgalmát. A Budapesti Közlöny augusztus 4-iki száma miniszteri rendelettel közöl az egyes takarmányvetőmagvak korlatozásáról régebbi rendelkezések módosítása tárgyában. Eszerint az egyes takarmányvetőmagvak forgalmának korlatozásáról szóló rendelet hatálya az 1940/41. gazdasági évben termelt lucernamagra, löheremagra, bitorbore-, fehérrhere-, koreshere-, szőlőbúkkönyv-, pannonbúkkönyv-, lucernabúkkönyvra is kiterjed. Az említett vetőmagvakat akkor kell bejelenteni, ha azok egy személy birtokában található mennyisége a lucernamagnál és heremagnaknál külön-külön 20 kilogramm, a búkkönyv-magnaknál pedig külön 100 kg-ot meghalad. Nem terjed ki a rendelet hatálya az 1940/41. gazdasági évben termelt keserű csillagfűrtmagra.

Augusztus 31-én délután lelkes ünneppé keretében adta át Balatonfüreden vívő Bonczos Miklós helygály államtitkár az a husz munkabárat a megyeszervegési és göceji Telepeknél, amelyet a Családvédelmi Szövetség most épített fel. Az ünneppégen megjelent Bónffy Dániel báró földmivélségügyi és Radocsay László igazgató-ügymintiszter is, a balatonfüredi kerület képviselője, valamint Teleki Béla gróf szalmegyei főispán és Brandt Sándor alispán. Résztvett az ünneppégen Mayer János titkos tanácsos, a Falu-Gazdaszövetség elnöke és Sekeheres László dr., a Szövetség ügyvezető-igazgatója is.

A vendégeket vívő Bonczos Miklós államtitkár fogadta az egybegyűlt boldog telepeken één. Szomogy Imre községi bíró idővelő szavai után, vívő Bonczos Miklós mondott beszédet.

— A Nép- és Családvédelmi Szövetség pénzéből építettük fel ezt az új husz telepes házat, — mondotta többek között. — Nem könyörödmányt juttattunk a telepeseknek, hanem kölcsönt nyújtottunk arra a fedezetre, amelyre egyetlen bank sem adott hitelt: a becsületre és tisztességre.

Elmondotta a továbbiabban, hogy a lakóknak husz év alatt kell majd visszafizetniük a házfizetési költségeket, amelyek az idén átlagban ötezer pengőt tesznek ki. A részletek tiz-tizenöt pengő között mozognak. A kilen gyermekes családok csak havi 5 pengőt fizetnek. A negyedik gyermek után minden újabb gyermek születése tíz százalékkal kisebbíti a családforrását. Megállapította, hogy a Nép- és Családvédelmi Szövetség minden megyében fokozta az iramat, tavaly az árvízujtató területeken kétezer ház épült, az idén ötezer hozna tetső alá szerte az országban, százt Zala megyében.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után a telepesek nevében Czerny György mondott hálás köszönetet az új házakért.

A husz új ház lakóinak összesen 129 gyermeke van, a legkisebb gyermeklétszám négy, a legnagyobb tíz-negynégy.

Egy szövetkezeti tenyészkoca-akció sikere

Felásadó jelentősége van annak a kezdeményezésnek, melyet a Hangya Központ Tordoson, a szövetkezeti mintafaluban, telvér berkshirei kocsulók közösfalvára kísérlet meg folyó év március havában. Harminc gazda kapott egy-egy kocsulót, a szüldőket a Hangya Központ a kishéri m. kir. állami birtokról vásárolta. Most érkezett a hír, hogy azokat augusztus

22-én thráskönyveztek. De örvendezet hír érkezett arról is, hogy

a gazdák számára már az első szüldőket hárs- és malac-árból megterült az anyasertés ára,

a választott malacokat, ugyanis kilogrammanként 5 pengőért ádták el.

Árvíz Erdélyben

A Magyarországot felett napok óta tartó viharos, csős időjárás Erdély felett katasztrófális méretekélt bított. Napokon át felhőszakadással együtt zuhogott éjjel-nappal úgy, hogy sok helyen a vasuti forgalom is megszünt.

Szeptember 3-ra virradó éjjel az víz a helyzett, hogy

Kolozsvár és Nagyvárad között megszűnt a vasuti forgalom.

De nem közlekedtek a vonatok Kolozsvár és Szamosfalva, valamint Apahida és Bonchida között sem. Ko-

lozsvártól a Nádasszabó a város tölt, melyen fekvő részek elárasztotta. A Szamos is kilépett a medréből, több ház szuszomással fenyeget.

Szűgyörvényen a Kráczán áradás okoz komoly veszedelmeket. Az áradás-hullám itt már két halálos áldozati is volt.

Nagyváradon a Körös áradásán kívül a szélvihar okozott súlyos károkat.

Az itéletidő egész Erdélyben sok kárt okozott. A veszedelem elhárításán és a mentési munkálatságon mindennél a katonaság dolgozik.

Ciano gróft megoperálta. Hivatalosan jelentik, hogy Galeazzo Ciano gróf külügyminiszter torokműtéten esett át. A műtétet Ferreri orvos-tanár végezte. A műtét beavatkozás sikerkelt járt.

Mindennap imádkozik a nemzet honvédekért. A Rádió szeptember 1-10-i déli és esti programjába új műsorszámot illesztett. Nem is műsorszám ez a szó megszokott értelmében, hanem ima: az egész magyarországi imádkozó rádión keresztül az országgyűnkért háréoló magyar honvédekéért. Ez a rövid ima ezentul minden déiben és este elhangzik majd a Himnusz és a Szózat előtt, hogy bátorítást és hitet adjon háréoló hós honvédeknek és kifejezze az itthon maradt magyarországi törhetetlen hitét és együttérzését.

Itéletidő Szeged felett. Augustus 30-tól két napon keresztül, szinte szünet nélküli felhőszakadás zúdult Szegedre. Az itéletidő Szeged kül-fővárosában és tanyavilágában súlyos helyzetet teremtett. A felhőszakadással együtt jelentkezett orkán óriási kárt okozott.

A kormányzó ismét keresztapaságot vállalt

A kormányzó ritka kegyben részesítette egyik régi katonáját, a világháborút végig küzdött Baránczi József lovasberényi lakost, amidőn kérésére elfogadta tizedik gyermekének keresztapaságát. A népes család tíz gyermeke közül kilenc fia és valamennyi gyermeke életben van. Ötödikként született Igmdny-Hegyes Gézra ny. alállornagyot, az Országos Vitézi Szék ügyvezető törzskapitányát bizta meg, hogy személyét a keresztelés képviselője és átjuttassa az új-születőnek szánt ajándékot. A gerék lovasberényi házaspár boldogan vette tudomást a kormányzó Urunknak a sokgyermekes családokért és a szaporodó magyar népet is megtisztelő legfelsőbb elhatározásról, amely lelkek visszshangot kelt a magyar társadalom minden körében.

A nyári időszámítás továbbra is érvényben marad. Illetéke a nyári időszámítás szerint, a havi időszámítás az ősszel bevezetésével sem fogják megváltoztatni. E kérdéssel a köznyelvi tanács foglalkozott a minisztertanács megállapította, hogy a jelenlegi rendkívüli viszonyok az időszámításnak egy órával való eltolását a új hónapokra is indokolták teszik. Így tehát a mostani őrászmítás az ország területén a tél folyamán is változatlanul fennmarad.

Százhusz székely, havi kereseti lehetőség biztosítása, viszonylag csekély befektetéssel, otthon végezhető munkával, férfiak és nők részére. Vidékieknek is állandó évi munkára garancia, anyagot szállítjuk, a kész árut átvesszük. Kérjén ismertetők: Kleopatra költőzem, Budapest, IX., Lónyay-u. 43. (Válaszbélyeg.)

Cigányfűrtang. Pap András rakabazsi cigányfűrtang tartfogom módon jutott hozzá Rócz Jánosné lovához. A gazda-asszony a szüldő elvétel, hogy segítse letesze lovát. Egy lovat megcsodált, egy örzetlen pillanattal álomperrel estele meg. A 10 főtúra mivla „megedő jött” és a cigány azonnal feljólította, hogy a 10 tetemet hajlandó kszállítani a földgőtre és a bórúrt tíz pengőért. A „tetem” elszállítása megterjedt és csak három nap mivla derült ki a csatlós. Rácznének lovát rittek, hogy a „megedő” lovát a cigány 300 pengőért adta el a szomszéd faluban. A fűrtang cigányt a csendőrség előlta.

FUTOR PEKIN advertisement featuring an illustration of a dog and a cat, with text in Hungarian and Chinese characters.

